

40-ве засідання JCRB

40-ве засідання Об'єднаного комітету регіональних метрологічних організацій і Міжнародного бюро мір та ваг (JCRB) відбулося 13–14 березня 2019 р. у ВІРМ, Париж, Франція. У засіданні взяли участь делегації шести регіональних метрологічних організацій (РМО) — EURAMET, SIM, COOMET, APMR, AFRIMETS, GULFMET.

Порядок денний 40-го засідання JCRB включав до себе такі питання:

- звіт Міжнародного бюро мір та ваг (ВІРМ) щодо діяльності після 39-го засідання JCRB, включаючи інформацію щодо Всесвітнього дня метрології — 2019 р., статусу членів і асоційованих членів Генеральної конференції з мір та ваг (CGPM), оновлення статусу системи менеджменту якості (QMS) ВІРМ, оновлення за програмою нарощування потенціалу та передавання знань (СВ&КТ) ВІРМ;

- звіт Міжнародного комітету мір та ваг (СІРМ), включаючи зворотній зв'язок від Спеціальної робочої групи СІРМ з реалізації рекомендацій щодо перегляду Угоди про взаємне визнання національних еталонів і сертифікатів калібрування та вимірювань, що видаються національними метрологічними інститутами (СІРМ МРА);

- експертиза СМС, що базується на ризиках, та репрезентативні СМС;

- оновлення документів у рамках СІРМ МРА;

- стан розробки Бази даних ключових звірень ВІРМ — КСДВ 2.0;

- основні моменти звітів РМО до JCRB, у тому числі статус систем менеджменту якості РМО;

- звіт адміністратора КСДВ;

- стан подання і перегляду СМС.

Під час обговорення питання щодо стану розробки КСДВ 2.0 учасників засідання було проінформовано, що ця діяльність знаходиться на завершальній стадії.

Узгоджено попередній план реалізації КСДВ 2.0. Після того, як ВІРМ затвердить розроблену програмну реалізацію, будуть проведені випробування спільно з окремими зацікавленими сторонами.

Перехід до рівнянь на основі величини (замість числових рівнянь, які наразі використовуються) буде здійснено після запуску КСДВ 2.0. Підтримка та рекомендації щодо цього зараз готуються спільно із Виконавчим секретарем JCRB.

Запуск КСДВ 2.0 планується на 2019 рік.

Під час звітування щодо стану подання та перегляду СМС було відзначено, що жодна СМС

COOMET не потрапила до “сірої зони”, а загальна кількість СМС збільшилася на 25 рядків та становила 2521 СМС.

Також під час засідання обговорювалося питання, підняте АРМР, щодо гібридних звірень як доказів, підтверджуючих СМС.

АРМР запропонував модифікувати існуючі звичайні послуги калібрувань інших НМІ, в першу чергу, для тих НМІ, що розвиваються, які не можуть знайти партнера для офіційного двостороннього звірення.

При цьому розвинені НМІ не будуть мати (майже) додаткового робочого навантаження (“рутинна” послуга калібрування).

Основні відмінності гібридних звірень від ключових/додаткових: не потрібна реєстрація в КСДВ, референтне значення визначається за опублікованим значенням НМІ, будь-яка розбіжність результатів присвоюється НМІ-заявнику, потрібна плата за проведення звірень.

Під час засідання було прийнято ряд важливих рішень, а саме:

Дія 40/1. JCRB вирішив, що неофіційне засідання щодо QMS після 40-го засідання JCRB буде відкрито для усіх членів JCRB, а також те, що для подальших засідань JCRB рекомендовані дії протоколюватимуться. Майбутні засідання, присвячені обговоренню QMS, проводитимуться до засідання JCRB у рамках подальшої підготовки до офіційних питань стосовно QMS, що є невід'ємною частиною порядку денного пленарних засідань.

Дія 40/2. З метою сприяння реструктуризації пакету документів СІРМ МРА, делегат JCRB від кожної РМО призначить особу для підтримки огляду проектів в строк до 31 березня 2019 р.

Дія 40/3. Голова JCRB після консультації з Президентами ССQM та ССRI повинен звернутися до ЕУ-JRC з проханням пояснити, чи має намір ця організація припинити свою участь в СІРМ МРА або відновити свої СМС-дані.

Дія 40/4. ВІРМ повинна переглянути існуючі документи JCRB, що містять настановні принципи для учасників СІРМ МРА, які хочуть припинити свою участь в СІРМ МРА, а також підготувати короткий звіт і пропозицію (за необхідності), які будуть надані під час 41-го засідання JCRB.

Дія 40/5. Згідно із Резолюцією 39/2, ВІРМ завершить роботу з Головою QSTF SIM з підготовки до експертизи QMS ВІРМ (до кінця квітня 2019 р.).

Рекомендація 40/1. JCRB згоден із тим, що схема гібридних звірень, запропонована АРМР, може використовуватися як приклад “Інших на-

явних знань і досвіду” у розділі 3 документа СІРМ МРА D-04, який є основою для СМС. Було відзначено, що застосування гібридних звірень не є альтернативою участі в ключових або додаткових звіреннях, якщо вони доступні. Відзначалося також, що гібридні звірення не передбачається вносити в Додаток В КСДВ. Цю домовленість має бути направлено до СІРМ для затвердження та прискорення передавання інформації Консульта- тивним комітетам.

Резолюція 40/1. 41-ше засідання JCRB заплановано на 9–11 вересня 2019 р. в Дубаї (ОАЕ) спільно із засіданням щодо обговорення QMS, яке відбудеться до пленарного засідання. Виконавчий секретар JCRB співпрацюватиме з Органом із стандартизації та метрології Еміратів (ESMA) та GULFMET щодо організації цього засідання та підтвердить терміни проведення засідання до кінця квітня.

Резолюція 40/2. 42-ге засідання JCRB має відбутися у Севрі, Франція, на 11-му тижні 2020 р.

Також у рамках 40-го засідання JCRB відбулося 2-ге засідання керівництва COOMET та EURAMET. Під час зустрічі обговорювалися результати співробітництва у 2017–2018 рр. у рамках Меморандуму про взаєморозуміння між COOMET і EURAMET та плани на 2019 р.

Віце-президентом COOMET, відповідальним за співробітництво з EURAMET, П.І. Неєжмаковим було відкрито засідання та проінформовано учасників про реалізацію плану дій останнього засідання і підготовку Плану заходів щодо співробітництва між COOMET та EURAMET на 2019 р.

Обидві делегації відзначили успішне співробітництво, а саме:

1. Успішну спільну участь у засіданнях ТК.
2. Активну участь членів COOMET у програмі EMPIR.
3. Спільну участь у міжлабораторних звіреннях, що відповідає очікуванням і вигоді для обох організацій.
4. Ефективне використання COOMET пропозиції EURAMET про участь у заходах із нарощування потенціалу.

Велося активне обговорення, і було досягнуто домовленості про те, що додатковим напрямом співробітництва повинне стати нарощування потенціалу.

Було прийнято такі рішення:

Дія 2/1. ТК COOMET та EURAMET надішлють запит про спільну діяльність із нарощування потенціалу в інтересах обох організацій.

Дія 2/2. Проаналізувати пропозиції ТК щодо спільної діяльності з нарощування потенціалу. Вони додатково обговорюватимуться на засіданні Робочої групи BoD EURAMET з нарощування потенціалу (BOD-WGCB) у жовтні 2019 р.; відповідні заходи мають бути визначені та реалізовані.

Дія 2/3. EURAMET визначить представника до Наукового комітету VIII Міжнародного конкурсу “Кращий молодий метролог COOMET”, який відбудеться 5–6 червня 2019 р. у м. Казань, Російська Федерація.

Дія 2/4. EURAMET розповсюдить інформацію про Науковий комітет VIII Міжнародного конкурсу “Кращий молодий метролог COOMET” серед ТК EURAMET.

Висновки:

1. Рішення, прийняті на 40-му засіданні JCRB, уточнюють шляхи вдосконалення національних еталонів. Впровадження цих рішень створює умови для визнання національних еталонів з міжнародними та національними еталонами інших держав, що сприяє усуненню технічних бар’єрів у торговельних відносинах України з іншими державами.

2. Участь в заходах у рамках Меморандуму про взаєморозуміння між COOMET та EURAMET сприяє узгодженості напрямків подальшого розвитку наукових метрологічних центрів із напрямками розвитку європейської метрології, визначенню шляхів розвитку відповідно до існуючої в ЄС практики та досягнень європейських НМІ, а також поступовій інтеграції України до європейської метрології та вступу до EURAMET як повного члена.

*П.І. Неєжмаков,
Генеральний директор
ННЦ “Інститут метрології”,
член СІРМ, Віце-президент COOMET*